

50PLUS en het verhaal van de toekomst

Het is heel bijzonder dat de politieke leider van een partij niet in de Tweede Kamer, maar in de Eerste Kamer zit. Maar zo lang onze zetel in de Tweede Kamer gekraakt is, zult u het met mij moeten doen. Het is niet anders.

Om te beginnen wil ik graag zeggen dat ik blij ben om u allemaal te zien! We hebben heftige tijden achter de rug, met veel gedoe, maar u bent er nog en dat is een stevig fundament voor onze toekomst. Want 50PLUS is ook de komende jaren alleen maar méér nodig. Als je elke dag luistert naar de herrie van de maatschappelijke discussies, is het niet eenvoudig voor de oudere Nederlanders om daar nog bovenuit te komen. Terwijl het aantal 50-plussers elk jaar toeneemt! En er zijn meer dan genoeg onderwerpen waar het belang van de oudere Nederlanders gehoord moet worden. Om er een paar te noemen: de gezondheidszorg, als het gaat om kwaliteit, maar ook over betaalbare premies. De woonvoorzieningen. De vele afgelopen jaren is er nog weinig rekening gehouden met de speciale woonwensen van senioren, waarbij ook belangrijke thema's spelen als veiligheid en leefbaarheid. Zelf ben ik elke dag bezig met het pensioen in Nederland. Om de premie betaalbaar te houden voor zij die werken, maar vooral ook om te zorgen dat de uitholling van de pensioenen wordt gestopt. In de kassen van de pensioenfondsen zit genoeg geld, maar de rekenmodellen

van de Nederlandsche Bank en van de overheid forceren nu al jaren misplaatste zuinigheid. Ik kom daar zo nog uitgebreid op terug.

Ik noemde al het woord rekenmodellen. Die worden tegenwoordig op zowat alles toegepast. Vooral sinds de uitvinding van de computer hebben rekenmodellen de plaats ingenomen van inzichten en van het gezonde verstand. Wat is een rekenmodel eigenlijk? Het is het naast elkaar zetten van een paar getallen van een bepaald probleem en daar dan variaties op loslaten. Bijvoorbeeld een paar producten, de prijs er van, de vraag er naar en het aantal mensen dat het gaat kopen voor een bepaalde prijs. Als je dan in dat model schuift met de prijs, zie je de omzet omhoog of omlaag gaan. Of je ziet meer mannen dan vrouwen iets kopen. Of omgekeerd. Het ligt er gewoon aan welke gegevens je in het model stopt. Maar de werkelijkheid is altijd anders. Als ik zo'n modelletje heb gemaakt, maar ik ben de regen vergeten en het regent een week lang dat het giet, dan kan ik met de prijs schuiven wat ik wil, maar er komt niemand mijn winkel binnen. Er is gewoon geen hond op straat!

Rekenmodellen lijken zekerheid te bieden, waarop beleid gevoerd kan worden. Maar het gaat om schijnzekerheden. Gewoon omdat het vaak tóch anders gaat. Wie had Covid in zijn modellen zitten? Dan zijn al je voorspellingen ineens waardeloos. Als je dan alleen maar met modellen kan werken

en niet hebt geleerd om zelf na te denken, om visie te hebben op de praktijk, om mensenkennis te hebben en kennis waar je het over hebt, dan zit je vast. Dan wordt het gokken. Of misleiden. Dat is niet fijn als het om het belang van mensen gaat!

Het Centraal Planbureau levert voor het regeringsbeleid steeds allerlei berekeningen, waarop dan beleid wordt gebaseerd. Dat lijkt degelijk, maar het is best interessant om ook elk jaar te kijken wat er van de voorspellingen achteraf heeft geklopt. Dan pas weet je of je op de goede weg zat. Het vreemde is dat zowel de politiek als de media juist daarvoor weinig belangstelling hebben. In het bedrijfsleven tellen de productiecijfers en de gerealiseerde omzet, maar in de politiek tellen de beloftes en vergezichten zwaarder dan de concrete uitkomsten. Sterker, de voorspellingen blijken er achteraf vaak naast te hebben gezeten. Maar daarin is niemand geïnteresseerd. Nog sterker, er komen gewoon weer nieuwe modellen en nieuwe voorspellingen.

Ook het klimaatbeleid werkt met modellen. Ze worden zorgvuldig gemaakt, vast wel. Maar kloppen ze ook? Is de natuur toch niet nét wat ingewikkelder? Modellen moet je nooit voor waarheid nemen, maar hoogstens voor waarschijnlijkheid. Maar de mensen gaan handelen alsof het om de werkelijkheid gaat. Ik denk dat veel mensen in dit land er van overtuigd zijn dat de zeespiegel al gevaarlijk aan het stijgen is. Maar als je naar Scheveningen gaat zie je nog geen

millimeter verschil. Elke dag doemberichten over het klimaat programmeert dus wel degelijk de houding van de mensen. Samenleving en politiek worden zo rijp gemaakt om ingrijpende beslissingen te nemen en die te aanvaarden. Zijn dat de goede keuzes? Eigenlijk geen idee. Straks staat het land vol windmolens, maar zijn we kernenergie vergeten. Als we dat hadden ingezet hadden we geen enkele windmolen nodig gehad. Hoe zouden we dat achteraf vinden? Ons elektriciteitsnet kan straks al die stroom bij lange niet aan. Hoe gaan we dat oplossen? Ik denk wel eens dat we in het westen zo gewend zijn dat alles wat we willen ook binnen bereik ligt, dat we een revolutionaire omwenteling hopeloos lijken te onderschatten. Ook ben ik bang dat we de prijs van al die veranderingen onderschatten. Met wat voor lasten zadelen we de mensen straks op? Hoe komen de oudere mensen met geen of met een klein pensioen straks uit? 50PLUS zal bij de klimaatpolitiek niet alleen kijken naar de schone lucht, maar ook naar uw portemonnee. Straks kom ik ook nog over het pensioen te spreken, want ook dat is nog lang niet geregeld. Terwijl de ouder wordende bevolking echt geen plotselinge omwenteling was. Dat kon iedereen al meer dan een halve eeuw zien aankomen. Als we dat al niet goed kunnen managen, hoe moet het dan met de kosten van het klimaat?

Nog een effect van een model. Het houdt volgens de plannenmakers op bij de grens. U stapt zo de grens naar

Duitsland over, maar het model stopt daar. De helft van de Nederlandse veestapel schijnt weg te moeten. Maar als die helft over de grens gaat grazen, in Duitsland en in België, heeft Nederland zijn bijdrage geleverd, terwijl die koeien nog steeds op onze wereldbol staan. Het model is gediend, maar de werkelijkheid is niet veranderd. Wij sluiten één kolencentrale en de aarde haalt verlicht adem. Heerlijk! Terwijl er in China ruim twee en een half duizend in gebruik zijn en er in de komende jaren nog honderden bij komen. China ligt toch ook op onze aardbol?

Terwijl wij straks bij wijze van spreken met een tandenborstel de laatste streepjes vuil wegpoetsen, is de wereld om ons heen nog fors verder aan het vervuilen. Wij hebben 17 miljoen inwoners en dat is voor ons kleine land best veel. China en India hebben er samen 200 keer zoveel en daar moeten ze nog beginnen met serieuze milieuplannen. Afrika heeft eeuwenlang veel minder inwoners gehad dan Europa, maar heeft er inmiddels méér en dat aantal zal binnen 20 jaar verdubbelen, terwijl Europa krimpt. Afrika staat nog aan het begin van zijn economische ontplooiing en groei. Terwijl wij vergrijzen, vergróenen zij. Ja, maar dan qua leeftijd! Daar komen nog heel veel mensen bij! Als je al die verhoudingen ziet, vraag je je af waarom Nederland zichzelf het idee geeft dat als wij voorop lopen, de wereld gered gaat worden. Ja, Nederland kan wel wat, zelfs veel, dat hoort u zo. Maar bij ons merk je soms een soort klimaatpaniek. In Azië en in

Afrika, waar de problemen veel groter zijn, is het bijna stil. Voor alle duidelijkheid, ik wil de klimaatverandering niet bagatelliseren, maar ik gebruik dit voorbeeld om vast te stellen dat het denken in modellen een werkelijkheid creëert die zo maar kan leiden tot hopeloze verdeeldheid, torenhoge kosten, verarming van veel mensen, een verknoeid landschap en een waardeloze uitkomst.

Nog iets erger wordt het als *ondeskundigen* modellen gebruiken om beleid zo maar even naar boven of beneden bij te stellen. In het advies staat 40%, wij maken daar 50% van, want dat staat progressiever! Het doel moet in 2035 zijn gehaald. We maken daar 2030 van! Dat is pas daadkracht! Maar is dat reëel? De afgelopen jaren zijn de plannen ons voorbij getuimd. We hebben met Nederlands belastinggeld de Amerikaanse ondernemer Elon Musk nog rijker gemaakt dan hij toch al was door zijn Tesla's hier met vele duizenden euro's te subsidiëren. Was dat nou wijs? We hadden zo'n haast dat we geen dag konden wachten. Alles moest eerder en sneller, zelfs dan de modellen. De windmolens schieten als paddenstoelen uit de grond en uit de zee en zonneweiden groeien als kool, maar hoe verhoudt zich dat alles tot de werkelijkheid?

Dan gaat het niet alleen om bijvoorbeeld de capaciteit van het stroomnet, maar ook om maatschappelijk verzet en bestuurlijke impasses. Kijk eens hoeveel tijd het kost om één kabinet te maken! Kijk eens hoe lang plannen bij gemeentes

blijven liggen! Kijk eens naar het echec van de toeslagen kinderopvang! En dan doen we het klimaat er even bij? Er komt steeds meer verzet tegen windmolens. Straks loopt het bestuurlijk vast. Is er ook een bestuursmodel? Hoe is ook alweer de werkelijkheid? Denkt u heus dat wij dadelijk gesubsidieerd gas gaan afschalen, terwijl Duitsland en België het gesubsidieerd gaan opschalen? Mooi, die gestileerde werkelijkheid, maar dan graag daarnaast toch ook inzicht en werkelijk verstand van zaken.

Maar klimaat kent ook goed nieuws! Let op! Vanuit een volledig andere invalshoek, namelijk vanuit het óptimisme! Ons land heeft, en niet eens toevallig, ongeveer alles in huis om werkelijk op wereldschaal van dienst te kunnen zijn bij de gevolgen van de opwarming van de aarde. Mijn vraag is hier: waarom gebruiken we die beschikbaarheid eigenlijk niet veel meer en veel zichtbaarder? Tot voordeel van de wereld en tot voordeel van onszelf. De gevolgen van klimaatverandering zijn stijgende zeespiegels en overstromingen, maar ook grote droogte, tekorten aan voedsel en hongersnood.

Wij zijn de beste waterdeskundigen *ter wereld*. Dankzij de ligging van ons land in een delta van grote rivieren en aan de zee zijn wij de beste dijkenbouwers, waterregelaars en baggeraars *ter wereld*! Kijkt u eens naar de wereldnaam die de Delftse ingenieurs hebben. Door onze krapte aan grond zijn wij de beste voedseldeskundigen en zaadveredelaars *ter wereld*! Lees maar eens hoe Wageningen bekend staat buiten

onze landsgrenzen. Op computertechnisch gebied is Eindhoven een wereldspeler en Nederland is voor Europa de rotonde voor internet. Aan al die kundigheid zijn ontelbare internationaal opererende ondernemingen gelieerd. Nederland kan bij het teweer stellen tegen de bedreigingen van de klimaatverandering een beschermende en verlossende rol spelen over de hele wereld en ten behoeve van ontelbare mensen.

Dan moeten we toch niet met een sip gezicht onszelf een probleem aanpraten! Dan heeft Nederland kans op een tweede Gouden Eeuw, maar dan zonder geweld, onderdrukking en slavernij. Wat een geweldig perspectief! Als we met zijn allen eens zó tegen het klimaatprobleem gingen aankijken, dan komen onze lichtjes terug in de ogen. Dan komt er weer optimisme in dit veel te pessimistische land. Dan lossen we megaproblemen op en voegen rijkdom en nog meer kennis aan onze toch al grootse welvaart en welzijn toe. Wat een fantastisch perspectief! Zullen we dát op de politieke agenda zetten in plaats van al die somberheid?

50 plussers hebben veel levenservaring. We hebben de zon gehad en de regen. We hebben tegenslagen leren overwinnen. We hebben meevallers gehad. We proberen verstandig met elkaar om te gaan, grijzer, maar ook wijzer. Een forse scheut optimisme doet wonderen met je. Doet wonderen met je omgeving. De jeugd is handiger met

informatietechnologie dan wij. Maar onze levenservaring zegt ons dat stemming en sfeer ten minste zo veel bijdragen aan een leefbare omgeving. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik de stemming en sfeer van vriendelijkheid, tevredenheid en optimisme wat mis in deze jaren. Misschien dat we daarom niet kunnen zien wat voor positieve aspecten er zitten aan een uitdaging als de klimaatverandering. Ik hoor sowieso te vaak boosheid en cynisme. Wat doen we elkaar aan in de relatief korte tijd dat we in deze wereld mogen rondlopen? *Pluk de dag*, heette het vroeger, tegenwoordig lijkt het eerder *wals het plat!* Daarom roep ik op tot een geestelijke klimaatverandering. Tot het met elkaar scheppen van een leefklimaat waar we oplossingen vinden in plaats van problemen lopen te zoeken. Waar we vertrouwen weer ruimte geven in plaats van het cynisme waarmee we zoveel dingen de maat nemen. Laat ons ouderen eens de agenda maken van de samenleving en laat ons begrippen als vriendelijkheid, geduld en tevredenheid harmonische kleuren geven aan onze samenleving. Laten we in de muziek wat minder ritme en wat meer melodie stoppen.

Ik weet, politieke verhalen gaan veeleer over eisen aan de regering en over protesten tegen misstanden Ik kies vandaag voor mijn ouverture voor een meer uitnodigende grondtoon. Die geldt juist ook voor 50PLUS zelf. Er is bij ons te veel geruzie en gedonder geweest. Zo jaag je de mensen weg die je juist van dienst zou willen zijn.

Maar het is nog lang niet te laat. Het merk 50PLUS is nog steeds ijzersterk. Het aantal senioren in Nederland groeit relatief en absoluut. Onze stem móét gehoord worden. De naam 50PLUS zegt precies wat wij moeten zijn: de belangenbehartigers van een enorme groep van onze bevolking. In de Eerste Kamer zijn mijn collega Martine Baay en ik onverminderd in touw om onze belangen te bepleiten bij de regering en steun daarvoor te zoeken bij andere fracties. Onze rol wordt gezien als serieus en kritisch, maar ook constructief en wij worden betrokken bij veel informeel overleg.

Martine Baay heeft bij de vele gevoerde Corona debatten telkens voorgestelde maatregelen, die vaak een inperking van grondrechten behelsden, de afweging moeten maken of deze constructief en noodzakelijk waren waarbij de kwetsbaarheid van onze achterban een belangrijke rol speelden. 50PLUS stemde mee voor uitstel van de invoering Omgevingswet omdat de ICT en de financiën niet op orde waren en ook hebben wij vol overtuiging een motie over het tijdelijk bevriezen van de huurprijzen mede ingediend nu de woningmarkt compleet op slot zit. Baay stelde kritische vragen over de noodzakelijke herkeuring van ouderen ter verlenging van hun rijbewijs maar doordat het CBR gigantische keuringsachterstanden had zouden zij buiten hun toedoen hun mobiliteit verliezen. Op vele terreinen - tot aan

Grondwetswijzigingen toe - drukt 50PLUS haar stempel op de uiteindelijke parlementaire uitkomsten.

In de publiciteit heeft u over 50PLUS in de Senaat geen onvertogen woord gelezen. Ik hoop van harte dat wij vanuit die Eerste Kamer 50PLUS weer nationaal onder de aandacht kunnen brengen van al die vrouwen en mannen die reikhalzend er naar uitzien dat hún belangen nu eens helder en overtuigend over het voetlicht worden gebracht. Dat is werkelijk heel erg hard nodig. Het pensioendossier is het beste voorbeeld dat de belangen van de ouderen niet veilig zijn als er in Den Haag geen duidelijke, inspirerende en vakkundige presentatie wordt gegeven over de consequenties van de huidige en dreigende toekomstige regelgeving.

In duidelijke taal: de rekenrente moet omhoog en het pensioenakkoord moet van tafel. Gaat u er maar eens voor zitten.

50PLUS is ontstaan omdat bij de mensen de zorgen groeiden over twee unieke Nederlandse kroonjuwelen, de AOW en het aanvullend pensioen. Ooit opgezet als een prachtige zekerheid voor de oude dag. In geen enkel land ter wereld bestaat er zo'n voortreffelijke systeem. Welnu, de afgelopen twintig jaar is over die zekerheid steeds grotere onzekerheid ontstaan. Eerst werd er gesnoeid, toen zelfs gezaagd in de

boom van ons pensioenstelsel. 50PLUS is opgericht om aan die discussie een einde te maken en deze kroonjuwelen te beschermen. Om weer zekerheid te bieden aan de ouderen in Nederland.

Waarom moest er eigenlijk worden gesnoeid en gezaagd? ? Ja, werd vaak gezegd, er komen steeds meer ouderen. Dat klopt en dat aantal konden we vanaf de jaren 40 van de vorige eeuw exact voorspellen. Het aantal geboortes plus de levensverwachting. Zo moeilijk is dat niet. Ja, de levensverwachting is toegenomen. Geweldig! In 1950 was de gemiddelde levensverwachting voor mannen 70 jaar en voor vrouwen 72 jaar. Daar is ruim 10 jaar bijgekomen. De gemiddelde levensverwachting is nu 80 jaar voor mannen en 83 jaar voor vrouwen. Maar het nationale inkomen is in die 70 jaar nog veel meer toegenomen. Is er wel een verzekeringsprobleem? Nee, zegt 50PLUS. Ik ga het u uitleggen.

De AOW zou welvaartsvast zijn, maar is tegenwoordig alleen maar waardevast. Wat is het verschil? Dat de winst van de welvaart niet wordt doorgegeven aan de ouderen. Al 14jaar worden de meeste pensioenen helemaal niet verhoogd. Wat wil dat zeggen? Dat die zelfs hun waarde achteruit zien gaan. De koopkracht van de meeste pensioenen is in de afgelopen veertien jaren 25% naar beneden gegaan! Regelrechte áchteruitgang dus. De komende jaren wordt er een stijgende inflatie verwacht, maar de pensioenen blijven op zijn best pas

op de plaats maken. Dan daalt de koopkracht nog harder. Sommige cijfers spreken van wel 40%! 50PLUS zou een vuist willen maken voor alle ouderen, maar we zijn nog te klein. We zijn een vingertje. Daarmee kun je wel waarschuwen, maar geen kracht zetten. Ouderen in Nederland, let op uw zaak! In de Eerste Kamer hebben we laatst een motie verloren op slechts een paar stemmen. Die bedoelde te vragen om een lagere belasting voor ouderen. Als we slechts 2 of 3 zetels meer hadden gehad, hadden we het gered. O, wat zonde!

Het belangrijkste probleem voor de pensioenen is de rekenrente. U hebt het woord vast vaak gehoord. Met de rekenrente stel je vast hoeveel geld de fondsen beschikbaar moeten hebben om ook over vele jaren aan hun verplichtingen te kunnen voldoen. Dat er over 20 jaar of zo niet ineens wordt gezegd: Hé, de kas is bijna leeg! We moeten niet alleen zorgen voor vandaag, maar ook voor morgen. Heel terecht dat we dan eerder zuinig zijn, dan dat we een *dat zien we dan wel* beleid voeren. De fondsen kunnen een mooie winst maken, maar dat wil niet zeggen dat die er volgend jaar ook is. Degelijkheid dus, zoals dat bij Nederland past. Maar het moet geen misplaatst afknippen worden. De pensioenfondsen zijn uitstekende beleggers en zij boeken elk jaar winsten op ons gespaarde pensioengeld van 10%. Maar van de overheid en van de Nederlandsche Bank moeten ze net doen of de opbrengst wordt bepaald door de

kapitaalmarktrente, die de laatste jaren zelfs beneden de nul procent ligt! Dan zwemmen de fondsen in het geld, maar dat mag niemand zien. Het is eigenlijk nog veel gekker.

Omgekeerd doet de overheid precies het tegenovergestelde! Uw spaargeld levert op het ogenblik niets op, maar de overheid belast het alsóf u 4% of meer rente hebt ontvangen! Dus dezelfde overheid zegt dat u meer hebt verdiend aan het sparen dan in werkelijkheid en dat de pensioenfondsen minder hebben verdiend dan in werkelijkheid. Dat is toch aan helemaal niemand uit te leggen?? En tóch blijft deze kromme redenering jaar in jaar uit in stand en ik verwijt het al die partijen in de Tweede Kamer die dat nog steunen ook. Recht in Nederland is soms iets kroms dat verbogen is, anders kan ik het niet zeggen.

50PLUS heeft tweemaal een initiatiefvoorstel ingediend voor tijdelijke verhoging van de rekenrente tot 2%. Dan zitten we nog steeds ruim onder de werkelijk gemaakte winst, dus het waren meer dan deugdelijke voorstellen. Dan zouden de pensioenen niet alleen worden verhoogd met het stijgen van de welvaart, maar zou zelfs de achterstand kunnen worden goedge maakt. Omdat onze zetel in de Tweede Kamer gekraakt is kunnen we daar nu niet veel doen, maar gelukkig heeft de SP ons initiatiefvoorstel overgenomen. Het komt dus in behandeling en wij zullen steunen, waar wij kunnen. Ik zal dat nu niet allemaal voor u uitrekenen, dat wordt te ingewikkeld. Maar ik zal het zo formuleren. Die rekenrente is

een model. U herinnert zich wat ik daarstraks over modellen heb gezegd. Je mag daarmee niet manipuleren, en dat doet de regering door een rekenrente te hanteren die niet reëel is. En je moet, behalve het model, échte kennis van zaken hebben om deugdelijk beleid te kunnen voeren. Het feit dat we een onzinnige rekenrente hanteren aan de ene kant en precies het omgekeerde doen met spaargeld aan de andere kant wil zeggen dat de meerderheid in de Tweede Kamer voor het vak rekenen een enorme onvoldoende verdient op het rapport en dat de regering manipulatief beleid voert. Het is allebei treurig, nee veel erger, het doet ouderen regelrecht tekort. Hebben zij daarvoor hun arbeidzame leven zo hard gewerkt?

De regering heeft samen met werkgevers- en werknemersorganisaties en met de pensioenfondsen een Pensioenakkoord gesloten. Dat moet de problemen voor de toekomst oplossen. Als die er dus zijn. Het klinkt degelijk, zo'n breed akkoord. Maar is het degelijk? 50PLUS is in ieder geval mordicus tegen. Niet omdat wij alleen maar nee kunnen knikken, maar omdat het gewoon geen goed akkoord is. Ouderen zaten trouwens niet eens aan tafel. Terwijl al die organisaties over het menu spraken, waren wij de kalkoen. Het akkoord betekent dat er fundamenteel aan de rechten van pensioentrekkenden wordt gemorreld. Die worden fundamenteel aangetast. Waarom ging iedereen dan akkoord? Tja, hebt u al die klimaatakkoorden al eens

nagekeken op hun houdbaarheid. Alleen gaat het met het Pensioenakkoord niet over een toekomst vol onzekerheden, zoals bij het klimaat, maar *maakt* het de oude dag zélf onzeker.

Intussen is de indiening van de nieuwe Pensioenwet weer uitgesteld tot volgend jaar. Het voorstel wat er lag kreeg wel heel veel kritiek. Wij van 50PLUS constateren dat het juridisch aan alle kanten rammelt, de rechten van gepensioneerden niet waterdicht beschermt en in de praktijk onuitvoerbaar zal blijken te zijn. De vakbonden zien dat er niets terecht gaat komen van de door hun beloofde indexatie van de pensioenen, maar hebben wel hun handtekening gezet. Omdat ze zich blind staarden op een langzamere verhoging van de AOW leeftijd hebben ze het pensioenstelsel verkwanseld. Wat schieten die tekort naar de gewone mensen, onder wie honderdduizenden leden en oud leden.

Er wordt de komende jaren veel inflatie verwacht. Het leven wordt veel duurder. De gasprijs loopt daar al op vooruit. Hoe moet iedereen dat straks betalen, met name de ouderen van wie AOW en pensioen niet stijgen? En dan hebben we ook nog Nederlandsche Bankbaas Klaas Knot die de lasten van het eigen huis dramatisch wil verhogen. Hoe? Door de waarde van het eigen huis precies zo te belasten als beschikbaar vermogen, zoals spaargeld. Dan wordt er wel een deel vrijgesteld, maar over de rest moet er belasting worden

betaald. Ja, de huizenprijzen zijn fors gestegen, maar als je in zo'n huis woont, merk je daar niets van. Stel dat je huis nu vijf ton kost. Stel dat de vrijstelling drie ton wordt. Dan geldt de rest, dus 200.000 euro, als spaargeld. 4% rente daarover is 8.000 euro en dat moet je dan opgeven als inkomen. Tegen een tarief van 30% is dat 2400 euro per jaar, 200 euro netto per maand. AOW of pensioen van zo iemand wordt dus langs die weg gekort met 200 euro per maand. Is dat eerlijk? Is dat fatsoenlijk? Klaas Knot wil de huizenprijzen naar beneden. Heeft hij best gelijk aan. Maar moeten de ouderen dat gaan betalen, die heel vaak hun huis keurig hebben afbetaald? Er komt dus een overwaarde-taks. De nieuwe aflosboete is geboren en die is nog veel erger dan de aflosboete die het gevolg is van de afschaffing van de wet-Hillen. Die afschaffing heb ik nog proberen te voorkomen door een nacht lang dóór te debatteren in de Tweede Kamer. Filibusteren heet zo iets. Zo boos was ik toen. Het gevolg van dit alles is overigens dat straks niemand meer zijn hypotheek gaat aflossen. Je zou wel gek zijn. Want als je niet aflost blijft er een schuld tegenover het zogenaamde spaargeld van, in mijn voorbeeld, die twee ton. En Klaas Knot wil juist wél dat de hypotheekschulden worden afgelost. Maar hij zet zijn paard áchter de wagen. Dat werkt niet, Klaas!

Dezelfde Klaas Knot wil bij de pensioenen de rekenrente niet verhogen. Dus hij pakt de ouderen aan de inkomstenkant en aan de uitgavenkant. Wat heeft de President van de Nederlandsche Bank in hemelsnaam tegen ouderen?

Wat willen wij dan wel met het eigen huis. 50PLUS stelt voor het huis geheel bij de fiscus weg te halen. Geen aftrek meer van hypotheekrente, maar ook geen huurwaardebijtelling meer en ook geen andere trucs om het eigen huis te belasten. Dat noemen wij Defiscalisering Eigen woning. Dan verdwijnt ook de vermaledijde Aflosboete als gevolg van de afschaffing van de Wet Hillen. Over defiscaliseren gesproken, 50PLUS is tegen de fiscalisering van de AOW, zoals D66 en Christen Unie in hun verkiezingsprogramma hebben staan. Het zou betekenen dat AOW gerechtigden over hun AOW en aanvullend pensioen 18% premie AOW moeten gaan betalen! Dat loopt op tot max 5000 euro! Wat krijgen we nu? AOW is een volksverzekering. Je betaalt gedurende de arbeidzame jaren. Je ontvangt daarna. Door iedereen, voor iedereen. Dat is een volksverzekering. Dan ga je geen geld op de uitkering van die verzekering terughalen. In het Wetboek van Strafrecht heet zoiets diefstal. Het zou de ouderen gemiddeld meer dan 10% koopkracht kosten en het levert de schatkist vijf miljard euro op. Een vriendelijk verzoek aan de Formatietafel: doe dit niet, vrienden. Doe dit niet, want dan zijn we geen vrienden meer.

Kabinetsformatie

Over de formatie is het afgelopen jaar veel gezegd en geschreven. Ik zal daar niet veel aan toevoegen. Ik volg de

politiek van heel dichtbij sinds begin jaren 70 van de vorige eeuw en bijna elke formatie kent impasses, gebekvecht en mislukte overleggen, zoals we nu ook weer hebben gezien. Partijen willen altijd twee dingen tegelijk, die niet tegelijk kunnen, namelijk zichzelf naar buiten krachtig presenteren en in de binnenkamer toch maar zaken doen. Het eerste leidt tot afstand van de andere partijen en het tweede lijkt dan op slappe knieën. Zo is het, zo was het, zo zal het zijn.

Uiteindelijk komt er altijd een kabinet. Bovendien kunnen we er best tevreden over zijn dat we zo'n stabiel land hebben dat alles gewoon doorgaat, regering of niet. Geen opstanden, geen bloed aan de paal, maar gewoon elke dag doen wat je doen moet.

Voor 50PLUS geldt dat wij elke partij en na de formatie elke regering constructief tegemoet treden. De kiezers van 50PLUS zijn niet gediend met ruzie. Niet intern, zoals we tot onze eigen schade hebben gezien en niet met andere partijen. Ruzie brengt bijna altijd verlies. De kiezers van 50PLUS zijn het meest gediend met een positieve uitstraling. Om twee redenen. Eén, dan gaan andere partijen zaken met ons doen en twee, dan er gaan meer mensen weer op 50PLUS stemmen, waardoor ons geluid nog beter gehoord wordt. In Nederland is meer dan de helft van Nederland ouder dan 50 jaar. Voor 50PLUS is dus ten minste half Nederland te winnen. De senioren krijgen een machtige stem als 50PLUS van hun dat vertrouwen krijgt. Voorlopig zullen we rustig en

verstandig met andere partijen moeten proberen om tot zaken te komen. In het pensioendossier zult u straks weer zien dat wij reeds met twee zetels er toe doen. Omdat onze argumenten hout snijden en omdat wij ook bereid zijn naar andere partijen te luisteren en die te steunen als zij bereid zijn ons te steunen. Het is meestal een kwestie van elkaar gunnen. Welnu, 50PLUS staat daar voor open, ook straks bij het nieuwe kabinet. Wij geven niets weg, we zijn op de politieke markt om te ruilen, waarbij uw belang steeds onze inzet is.

Daarom zal ik niet mopperen over de formatie. We houden alles wel heel goed in de gaten. Er lijkt sprake van te zijn dat de oude coalitie toch weer met elkaar door één deur kan. Dat vinden wij prima. Dat geeft kansen voor 50PLUS. In de Eerste Kamer. Daar heeft die coalitie geen meerderheid. VVD, D66, CDA en CU hebben daar samen 32 zetels en voor een meerderheid zijn er 38 nodig. Dan is 50PLUS met 2 zetels interessant gezelschap voor de coalitie. Dan willen wij ook best met de regering uit wandelen gaan. Maar dan moet er wel naar ons worden geluisterd! 50PLUS is geen partij die meedoet met de nieuwe mode van boosheid, van cynisme en van moties van wantrouwen. 50PLUS is geen scheldpartij. Elk kabinet is straks groter dan wij. Maar wij kunnen onmisbare steunkousen zijn.

Bovendien lijkt die coalitie, juist omwille van zijn kwetsbaarheid, te willen gaan werken met een niet dicht getimmerd regeerakkoord. Geweldig! Ook dat biedt openingen om zaken te doen. Sowieso is een minder strak regeerakkoord een zegen. Ministers worden in Nederland steeds meer knechten van de regeringsfracties, terwijl het landsbestuurders moeten zijn. Geeft de bewindspersonen weer een ruimere portefeuillevaardelijkheid, dan kunnen er in de Kamer zaken worden gedaan met individuele ministers. Wij hebben ons wensenlijstje straks klaar liggen. Kortom, ik wens de dames en heren in het formatie overleg, wijsheid en een spoedige positieve uitkomst, zodat we aan de slag kunnen. 50PLUS is er klaar voor!

50PLUS kijkt vooruit naar de Raadsverkiezingen van volgend jaar. Eerst krijgen we nog een voorproefje: volgende maand, op woensdag 24 november om precies te zijn, zijn er al Raadsverkiezingen in het Land van Cuijk. Een mooie naam voor een nieuwe gemeente die na herindeling in het noordoosten van Brabant is gevormd. Het gaat om Cuijk, Boxmeer, Grave, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis. 50PLUS komt naar het Land van Cuijk om in dat prachtige land te laten zien dat onze partij springlevend is en klaar staat om bij uitstek de belangen te dienen van iedereen in Nederland die op de kalender ziet dat onze naam bij haar of hem past. Ik zal er zijn. Martine Baay zal er zijn. Er zullen heel veel mensen van 50PLUS zijn. 50PLUS is terug van nooit weggeweest!

Tot slot

50PLUS eist 3% indexatie van de pensioenen of eenmalige verhoging van de AOW

Gister werd bekend dat door de stijging van de gasprijs de koopkracht van gepensioneerden in 2022 met 2 % verslechtert. Na de compensatie door het kabinet van globaal 400 euro blijft de daling toch nog 1%. Per saldo blijft er 1% koopkrachtdaling in 2022, want stond ervoor op 0%.

50PLUS eist indexatie van de pensioenen in 2022 met 3% en zal die eis op tafel leggen in het overleg in de Eerste Kamer met staatssecretaris Wiersma van Sociale Zaken op 26 oktober.

Gebeurt dat niet dan eist 50PLUS een eenmalige verhoging van de AOW met 2% in 2022 ofwel een AOWToeslag van 200 euro.